

*Pranešimas spaudai
2010 03 17*

„Savaitė BE PATYČIŲ“

Higienos institutas prisijungia prie akcijos „Savaitė BE PATYČIŲ“, kuria siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į psichologinį smurtą švietimo sistemos įstaigose.

Akciją „Savaitė BE PATYČIŲ“ šių metų kovo 22 – 26 dienomis organizuoja emocinės paramos tarnyba „Vaikų linija“.

„Savaitė BE PATYČIŲ“ - tai savaitė, per kurią pasistengsime kartu su partneriais atkreipti visuomenės dėmesį į patyčias pasitelkdami mūsų pačių, įvairių mokyklų, darželių, valstybinių ir nevyriausybinių organizacijų energiją ir kūrybiškumą. Pagrindiniai kampanijos uždaviniai: formuoti visuomenės nuostatą, kad patyčios nėra normalus elgesys. To sieksime dirbdami su mokyklų bendruomenių nariais bei taikydami naujausius prevencijos metodus, informuodami visuomenę apie patyčių mastą ir efektyvias patyčių prevencijos programas”, - kalbėjo akcijos organizatorių atstovė Vaikų linijos psichologė Marina Blagoveščenskaja.

Higienos instituto atlikto mokslinio tyrimo „Psichologinio smurto darbo vietose paplitimas, pasireiškimo formos ir rizikos veiksniai“ duomenimis, švietimo sistemos institucijų darbuotojai dažnai patiria nepagarbų elgesį. Beveik kas antras (41 proc.) tyrime dalyvavusių švietimo sektoriaus darbuotojų nurodė, kad darbe kenčia dėl užgaulaus elgesio – žeminimo, ujimo, priekabiavimo ar grasinimo. Šis tyrimas buvo atliktas Vilniuje, o šiuo metu Klaipėdos universitetas jį tęsia Klaipėdoje.

„Apklausus atsitiktinai atrinktus vilniečius ir klaipėdiečius apie darbe patirtą psichologinį smurtą nustatyta, kad kas trečias tyrime dalyvavęs švietimo sektoriaus darbuotojas per pastarąjį 12 mėnesių laikotarpį darbe buvo žeminamas, o kas septintas – ujamas (patyrė pasikartojantį užgaulų elgesį, kuriuo buvo siekiama kerštingai, piktybiškai pažeminti ar pakenkti). Vadovai žemino dažniau (42 proc.) nei kolegos (32 proc.) ar kiti asmenys (26 proc.). Daugiau kaip pusė (61 proc.) žeminimą patyrusių švietimo įstaigų darbuotojų mano, kad tai, ką jie patyrė galima priskirti tipiniam žeminimo darbe atvejui. Į klausimą „Kaip reagavote į žeminimą?“ trečdalis žeminimą patyrusių švietimo įstaigų darbuotojų atsakė, kad „nesiėmiau jokių priemonių“ ar „stengiausi apsimesti, jog nieko neįvyko“. Didžioji dalis apklaustųjų mano, jog žeminimo buvo galima išvengti, tačiau nepranešusieji apie įvykį teigė, kad tai „beviltiška“, „nebuvo svarbu“, „bijočiau neigiamų pasekmių“, - rezultatus komentavo Higienos instituto Profesinės sveikatos tyrimų centro Psichosocialinių tyrimų skyriaus vadovė dr. Birutė Pajarskienė.

Pasak dr. B. Pajarskienės, akcija „Savaitė BE PATYČIŲ“ psichologinio smurto darbo vietose kontekste įgauna platesnę prasmę. „Jei mokyklą suvoksime kaip miniatiūrinę visuomenės kopiją, jos atspindį, visų šios sistemos narių gerovė yra vienodai svarbi. Ar vaikai pajėgūs išmokti bendrauti be patyčių, kuomet suaugusiųjų pasaulyje žeminimas vis dar yra neatpažįstamas ar

toleruojamas? Klausimas kol kas atviras. Skatina susimastyti, diskutuoti ir bendromis jėgomis rasti sprendimą“, - sakė dr. B.Pajarskienė.

Europos Sąjungos smurto valdymo praktika siūlo švietimo įstaigose sukurti pozityvią darbo aplinką stiprinančią vidaus politiką ir ja remiantis imtis konkrečių prevencinių priemonių. Pradėti siūloma nuo vadovų, darbuotojų, mokinių, tėvų grupių ir bendruomeninių organizacijų bendradarbiavimo skatinimo visomis įmanomomis priemonėmis. Mokytojai turėtų būti mokomi problemiško elgesio įveikos būdų. Mokyklose reikėtų skatinti ir stiprinti gerą elgesį. Būtina sistemingai peržiūrėti mokytojų darbo krūvius ir reikalavimus, sureguliuoti viršvalandžius, suteikti daugiau laisvės pasirenkant darbo metodus ir tempą.

Emocinės paramos tarnybos „Vaikų linija“ iniciatyva „Savaitė BE PATYČIŲ“ nuteikia optimistiškai. Higienos instituto mokslininkai sveikina ją ir palaiko.

Daugiau informacijos:

Dr. Birutė Pajarskienė

Higienos instituto Profesinės sveikatos tyrimų centro

Psichosocialinių tyrimų skyriaus vadovė

Tel. 8 52 122817

El. paštas: birute@dmc.lt

www.hi.lt

Marina Blagoveščenskaja

Vaikų linijos psichologė

marina@vaikulinija.lt

mob. 860179596